

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باسمه تعالی

عنوان درس: مسائل جدید کلامی (فلسفه دین) **مقطع:** کارشناسی **رشته:** فلسفه **مدرس:** حامد شیواپور

۱- معرفی و اهداف درس

ایمان و دین ورزی چه نسبتی با عقلانیت دارد؟
ادله‌ای که تاکنون در فلسفه‌های قدیم و احیاناً فلسفه معاصر برای اثبات وجود خدا اقامه شده تا چه حد قانع کننده است؟
برای تنوع ادیان چه توجیهی وجود دارد؟ آیا فقط پیروان یک دین درست می‌گویند و اهل نجات هستند یا امکان صدق یا نجات برای پیروان ادیان دیگر هم فراهم است؟
دین با اخلاق چه نسبتی دارد؟ ناسازگاری ظاهری برخی از باورها یا فرمان‌های دینی با اخلاق چگونه توجیه پذیر است؟ آیا خدا فاعلی اخلاقی است و موظف است اخلاقی عمل کند؟
علم و دین چه نسبتی دارند؟ آیا دین علی‌الاصول با علم سر ناسازگاری دارد؟ ناسازگاری ظاهری برخی از متون مقدس دینی با علم چگونه توجیه پذیر است؟
وجود شر در جهان چگونه به خدای عادل و مهربان نسبت داده می‌شود؟
زبان دین چگونه زبانی است؟ آیا با زبان متعارف از یک سنخ است یا آن را به نحو دیگری باید تحلیل کرد؟
تجربه دینی چگونه تجربه‌ای است؟ آیا از سنخ تجارب حسی است یا فرق دارد؟ آیا تجربه دینی می‌تواند معرفت معتبری به ما ارائه کند؟
این‌ها همه پرسش‌هایی است که در شاخه‌ای از فلسفه با نام «فلسفه دین» مورد بحث قرار می‌گیرد.
بنابراین پرسش دیگر این است که آشنایی با این شاخه از فلسفه چه ضرورتی برای یک دانشجوی فلسفه دارد؟
از سوی دیگر دسته‌ای از مسائل کلامی هستند که به مسائل جدید کلامی شهرت دارند و در کشور ما گاه از آنها با عنوان «کلام جدید» یاد می‌شود. پرسش دیگر این خواهد بود که این گونه مسائل با مسائلی که در فلسفه دین مطرح می‌شود (و برخی از پرسش‌های مربوط به این شاخه از فلسفه طرح گردید) چه نسبتی می‌تواند داشته باشد؟
در این درس، درباره این پرسش‌ها گفتگو خواهیم کرد.

۲- معرفی استاد

<https://www.mofidu.ac.ir/departments/theology/the-faculty/hamed-shivapoor/>

۳- پیش نیازهای درس

ندارد.

۴- منابع:

الف) منابع اصلی

جزوه درسی

ب) منابع برای مطالعه بیشتر

با توجه به تعدد منابع ذکر شده در جزوه، لطفاً به جزوه مراجعه فرمایید.

۵- تکالیف دانشجو

الف) ارزشیابی مستمر

ب) ارزشیابی میان ترم

آزمون میان ترم: در حد ۵ نمره

ج) ارزشیابی پایان ترم

۱۵ نمره

۶- زمان بندی (توزیع مباحث و مشخص کردن عناوین درسی برای هر جلسه تا پایان ترم)

جلسه اول: درآمد: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی؛ تعریف، شباهت‌ها و تفاوت‌ها؛ ۱- ایمان و عقل

جلسه دوم: ۲- ادله اثبات خدا: برهان وجودی، برهان‌های جهان‌شناختی

جلسه سوم: برهان نظم و نقدها؛ برهان اخلاقی، براهین دیگر

جلسه چهارم: ۳- تنوع ادیان؛ طرح مسأله/ انحصارگرایی

جلسه پنجم: کثرت‌گرایی و نقدها/ شمول‌گرایی/ معیارهای ارزیابی ادیان/ دیدگاه عالمان مسلمان

جلسه ششم: ۴- دین و اخلاق: درآمد/ نیاز اخلاق به دین

جلسه هفتم: ادعای ناسازگاری دین و اخلاق / ارزیابی اخلاقی ادیان

جلسه هشتم: / دین و معرفی خدا بعنوان موجود اخلاقی / ۵- علم و دین: درآمد

جلسه نهم: / دیدگاه‌ها در باب نسبت دین و علم / تأثیرات متقابل دین و علم

جلسه دهم: / دین و علوم انسانی (یا علوم اجتماعی) / تعارض ظواهر دینی با یافته‌های علمی

جلسه یازدهم: / تبیین علمی و تبیین دینی / امکان علم دینی / ۶- مسأله شر: درآمد/ تقسیم شرور

جلسه دوازدهم: برهان شر / پاسخ‌ها و توجیه مسأله شر

جلسه سیزدهم: ۷- زبان دین: درآمد/ معناداری زبان دین/ زبان دین و خدا

جلسه چهاردهم: ۸- تجربه دینی: درآمد/ تاریخچه و عوامل طرح این بحث

جلسه پانزدهم: ماهیت تجربه دینی/ طبقه‌بندی تجارب دینی

جلسه شانزدهم: هسته مشترک تجربه‌های دینی / معرفت‌بخشی تجربه دینی

۷- راه‌های ارتباطی و میزان زمان تقریبی برای دریافت پاسخ (ایمیل، ID فضای مجازی،

دستیار آموزشی، لینک کانال یا گروه درسی)

اتاق من:

مرکز مطالعات قرآن، طبقه دوم، اتاق ۲۰۸، شماره تلفن: ۳۲۱۳۰۲۹۱ (ساعات حضور در اتاق، پشت در اتاق نصب شده است.)

ایمیل‌ها:

h_shivapoor@yahoo.com
h.shivapoor@gmail.com

@hshivapoor

<https://t.me/classc360>

آیدی در پیام‌رسان‌های ایتا و تلگرام:

لینک گروه درسی در تلگرام: